

Anders Wiklöf

05.07.2019

Anders Wiklöf har haft stora framgångar som företagsbyggare – Wiklöf Holding är idag Nordens största koncern med enmansägande. Det som började med tomflaskor och lyxbilar mynnade ut i ett åländskt imperium med taxfreeförsäljningen på Östersjön som motor.

Murarsonen som tog revansch

På Åland känner alla Anders Wiklöf. Han är en folklig och populär företagare med glimten i ögat. När ålänningarna och besökarna handlar mat, bor på hotell, äter på restaurang, ser fotboll i Mariehamn, flyger med ambulanshelikopter, går på banken eller handlar i taxfreeshopen på Östersjöns passagerarfärjor är det ofta i något av Wiklöf Holdings företag. Imperiet omsätter över 400 miljoner euro och ger en årlig vinst på omkring 12 miljoner euro. Privat är Anders Wiklöf storägare i Ålands två tidningar; en socialdemokratisk och i den konservativa tillsammans med sin gode vän sjöfartsrådet Ben Lundqvist.

Anders, eller kungen av Åland, som han kallas, har ett starkt nätverk av både politiker, företagare, idrottare och artister på fastlandet i Finland och i Sverige. Till Mariehamn och fritidsboendet Andersudde, som har skapats av Anders tillsammans med sin gode vän och arkitekt Folke Wickström, kommer Finlands tidigare president Martti Ahtisaari och tidigare statsminister Paavo Lipponen regelbundet. Och några av vännerna är tennislegendaren Björn Borg och näringslivsprofilen Anders Wall:

– Åland är en utmärkt jordmån för företagare. Här har vi haft rederier och handel under århundraden och det har alltid funnits många småföretagare på ön, säger han.

Långsiktig företagsbyggare

Anders är i grund och botten en passionerad och entusiastisk småföretagare som successivt har vuxit till storföretagare. Han har gjort affärer och byggt företag under hela sitt vuxna liv. Det åländska imperiet består idag av mer än tjugo företag. Framgången som företagare har också inspirerat Anders att hjälpa enskilda personer och bidra till olika filantropiska projekt. Inte minst Östersjöfonden, som firar trettio år i år.

Anders är långsiktig och målmedveten som företagare. Det är i detaljerna det visar sig om det blir bra

affärer vid årets slut eller inte:

- Jag är perfektionist, men jag mår inte dåligt av det. Jag njuter av att vara noggrann och ha ordning och reda privat och inom mina företag. Jag tar en sak i taget. Om man börjar på rätt sätt blir det både billigare och bättre i längden. Dessutom slipper man göra om saker.

För Anders är inte pengar särskilt intressant i sig, utan vitsen med pengar är vad man kan göra med dem. I Anders fall handlar det både om att bygga bra affärer och bidra till en bättre värld. Sedan länge är han en utpräglad tävlingsmänniska. Han älskar att vinna. Men i vardagens värv handlar det snarare om många givande möten med människor:

- Det är så lätt att träffa människor som jag jobbar och samarbetar med här. Det är en av fördelarna med Åland. Det är nära till allt och alla. Vi brukar äta lunch tillsammans på Hotell Arkipelag. Många av dem jag jobbar med har jag känt i över trettio år. Det är väldigt kul att driva företag. För mig har det blivit ett sätt att leva.

Kärleksfull uppväxt med ordningskrav

Anders växte upp under enkla förhållanden. Pappan var murare och kom från Österbotten. Mamman blev så gott som blind redan i unga år. Det var ett tufft liv för familjen, också för Anders och hans storebror Lars. De höll rätt på saker och ting där hemma för att underlätta för mamman:

- Det var ju jobbigt för mamma om hon snubblade på saker som låg i vägen på golvet eller om hon gjorde sig illa på öppna skåpdörrar. Av det lärde vi oss att allt blir bättre om man håller ordning och reda omkring sig.

Anders såg hur hans föräldrar slet och kämpade. Det gjorde att han redan som tonåring bestämde sig för att inte ligga föräldrarna till last. Han skulle klara sig själv. När mamma och pappa låg och sov smet han ut genom fönstret och rodde till dansbanan för att plocka tomflaskor som han sedan sålde till butikerna.

De butikerna äger han idag. Som pojke var Anders liten och smal, därför kunde han krypa ner under dansbanans golv och plocka upp mynt från marken som ramlat ur de dansande ungdomarnas fickor.

Föräldrarna hade insett att den yngste sonen begåvats med ett affärssinne, men de tyckte ändå att han skulle skaffa sig ett yrke. Det gjorde att Anders började på hushållsskola och blev bagarlärling, men han hade fått smak på att tjäna egna pengar, så det lockade mer.

”Det är väldigt kul att driva företag. För mig har det blivit ett sätt

att leva.”

Anders Wiklöf

Med revanschen som motor

Anders anade att de bättre levnadsförhållandena i Norden skulle kunna öka efterfrågan på mer påkostade bilar. Han ville börja sälja lyxbilar på Åland. För att komma igång behövde han låna 10 000 mark. Anders besökte Ålandsbanken i Mariehamn och bad om ett lån, men han nekades eftersom det saknades säkerhet:

– De tyckte nog att jag var en 'glop'. Jag hade jeans, t-shirt och långt hår. På banken jobbade etablerade herrar i 50-årsåldern som hade fin kostym. Och här kom en enkel murarson och ville låna pengar utan säkerhet. Idag kan jag förstå att de tackade nej till mig, men då blev jag ledsen och förbannad. Jag stod där på trappan utanför och tänkte att jag ska nog fan visa dem. En dag ska jag vara med och äga Ålandsbanken.

Anders hade bestämt sig. Nu var det dags att köra full fart framåt. Han var i 20-årsåldern, stursk och älskade att köra bil. När han var elva år hade han köpt och sålt nio gamla skrotbilar (till pappas förargelse), så han hade ju viss erfarenhet av bilhandel. Men nu skulle han starta en exklusiv agentur på Åland för lyxbilar. Ett stort problem var att en Mercedes Benz-agentur krävde att han hade råd att ha ett reservdelslager. Det hade han inte utan banklånet. Men Anders kämpade på mot alla odds. För att få in pengarna snabbare cyklade han hem till kunderna och lade fakturorna i deras brevlådor. Det sparade också på kostnaderna för porto. Medan kompisarna festade jobbade Anders stenhårt.

Försäljningen av dyra bilar på Åland gick bra och han klarade sig utan banklånet. Snart köpte till och med bankdirektören en Mercedes Benz av Anders. Med tiden blev de vänner. Anders sparade så mycket han kunde och köpte aktier i Ålandsbanken i omgångar. Han satsade också på att bygga företag i andra branscher, bland annat med fokus på mat och taxfreeförsäljning på Östersjön. På 1980-talet hade Anders köpt så många aktier i Ålandsbanken att han kunde ta plats i förvaltningsrådet. Han hade fått sin revansch:

– Jag älskar att tävla och det är ju roligare att vinna än att förlora. Det var en revansch som hette duga. Det kändes verkligen bra.

Idag har Anders inflytande över Ålandsbankens verksamhet som största ägare. Utan hans mod och uthållighet i styrelsen, och som delägare, hade banken kanske förblivit en lokal aktör. Men Ålandsbanken är en pigg utmanare till storbankerna i Sverige och på finska fastlandet.

I år har Ålandsbanken stort jubileum och när vi frågar Anders vad det betyder för honom säger han:

– Att företaget nu firar 100 år visar på att Ålandsbanken är ett stabilt företag med en stolt historia av både affärsmässighet, flit och framsynthet. Naturligtvis är det också ett kvitto på alla de goda relationer vi både haft och har med våra kunder.

Kärlek till familj, djur och kultur

Marken rämnade under fötterna på Anders när hans äldre bror Lars avled i sviterna efter en hjärtattack för tio år sedan. Bröderna stod mycket nära varandra och Anders och Lars var ett välkänt radarpar på Åland. Lars stod för politiken. Han var socialdemokrat och Ålands finansminister under perioden 2005–2007. Anders stod för företagandet.

Tillsammans var de oslagbara. De brann båda för Åland och har gjort storverk i det lilla. Numera är det brorsonen Peter Wiklöf, vd för Ålandsbanken, som står Anders närmast.

Till familjen hör hustrun Rita och hunden Bjösse. Det är en liten vit ullig Coton de Tuléar. Han är av

samma hundras och har samma namn som Anders förra hund. Den förra Bjösse tillbringade han varje dag med under sexton år:

– Jag saknar gamla Bjösse. Han var ju som vårt barn, säger han.

Paradiset Andersudde vid Ålands hav

Anders och Ritas fritidsbostad, Andersudde, ligger en mil från Mariehamn på en udde med strålande utsikt över Ålands hav. Det är ett magiskt läge.

Det märks att Anders är en djurvän av hela sitt hjärta. Vid infarten har han låtit anlägga en liten sjö med vågmaskin, så att inte isen lägger sig. Gässen behöver öppet vatten för att trivas året runt. Utspritt på tomten står små välbyggda hus, som är isolerade och har golvvärme. Husen är till för katterna, men de lockar nog andra gästande smådjur också. I båthuset håller svalorna till. Anders låter dem vara ifred, så båten får ligga i vattnet bredvid.

”Kungen av Åland” kommer hit varje dag, även när sommarsäsongen är över. Här känner han frihet och inspiration. Huset har byggts ut i omgångar för att Anders ska få plats med den växande konstsamlingen. Anders har en av de främsta privatägda konstsamlingarna som finns i Norden. Han samlar på finländsk och svensk konst från förra sekelskiftet. På Andersudde hänger målningar av kända konstnärer som Anders Zorn, Carl Larsson, Helene Schjerfbeck och Albert Edelfelt. Här hänger också en kopia av Peter Dahls mäktiga målning ”Stolta stad” som är utlånad till en utställning på Sven-Harrys konstmuseum i Stockholm. Det blev livat i Sverige 2005 när målningen såldes till rekordpris på Bukowskis för 5,7 miljoner kronor till ”en okänd köpare”. Med tiden visade det sig att det var Anders som utökat sin samling med smycket i den svenske konstnärens svit med Bellmanmotiv.

”Jag ska nog fan visa dem. En dag ska jag vara med och äga Ålandsbanken.”

Anders Wiklöf

Det goda livet

Anders är en finsmakare. Han dricker inte champagne, men gärna rött vin. Han äter också gott i goda vänners lag. På våren reser han till Rivieran med privat jetflyg:

– Jag åker till Nice för ljusets skull. Jag bor alltid i samma rum på klassiska Negresco och jag brukade dricka kaffe med den gamla damen, ägaren av hotellet. När jag kommer till Nice hissar de den åländska flaggan som fladdrar mellan trikoloren och EU-flaggan. Då känner jag mig stolt över Åland, säger han.

”Roligare att ge julklappar än att få”

Anders bjuder på sig själv och delar gärna med sig av sina upplevelser. På den privata tennisarenan med tvåtusen platser har både tennistjärnor och musiker uppträtt för specialinbjuden publik.

Det stora intresset för kultur, och ödmjukheten inför det faktum att det gått så bra för honom, har väckt Anders vilja att dela med sig. Han menar att ett litet samhälle som Åland behöver konst, idrott, teater, konserter, opera och fotboll. Det är ett kitt som förenar ålänningarna, menar han:

– Människor behöver kultur. De handlar i mina butiker, bor på mina hotell och äter på min restaurang. Då ska väl jag kunna bjuda igen. Det är roligare att ge julklappar än att få. När man har möjlighet tycker jag att man ska dela med sig, säger han.

När Anders avslutningsvis visar den specialbyggda tennisarenan spelar han Sissel Kyrkjebös sång ”Innerst i sjelen” på hög volym. Den norska sångerskan uppträdde på förra sommarens gratiskonsert i Mariehamn, där 10 000 ålänningar och gäster njöt av upplevelsen på hans födelsedag.

Artikel från Ålandsbanking nr 1/2019 (publicerad 05.07.2019)

Text: Anders Ström, foto: Viktor Fremling